

1986 жыл. Атырдьах ыйын 9 күнэ	Сыаната
СУБУОТА	3 харчы

Ударнай бий тийхэх дека-
датыгар тэшими эбиэ-
бин, үлэ онорумтуотун
үрдэтиэбин!

туонкалыр сорудах
«CO» норг.

Сайынты былдыаыктаах күниэргэ
КҮӨБҮ БАРЫТЫН
ХОМУЙУОХПУТ

Бийдл улаханньи кураанаан, общественнай сурууну интинга, кинитэн ылыллар бородуук суунаы долэтинга, уон иинис ятылетка бодо анылатын уулар сыл быданын толорууга ыарахаттар үөскэтиллэр. Бийи механизацияламмыт агардаах эвенобут чилиэннэра ону диригник өйдөөл, курааны утары тэрэһиннээх буолууну, хаачыстыба иһин охсуууну туруораллар. Биир да салаа оту хаалларбат иһин мөккүһэбит. Кыганахтан оройуон чулуу отчута С. С. Лазарев салаааччылаах эвено коллектива оройуонга таһаарыт кэрэхсэбилдээх бачымын батыһан, көтөөх социалистическай куоталаһымын тэнигэбит

Ходуһага төһө да от үүнүүтэ мөлтөөгүн иһин сарсыарда эрдэлээн, кнэһэ хойутаан, дыулуһан үлэллнбит. Ол түмүгэр атырдыах мыйын 4 күнү-нээдэ туругуһан 150 тонна оту көбистибит. Совхозка үһүс миэстэҕэ иһа-бит. Бу күнэргэ Мылаа-даны оттоон бүтөрүөхпүт. Мантан салгыы Баайаҕа үрөһөр тийиэхпүт. Онно Үгүкүр, Хаабахтар, Сыл-дырыккы уонна Булгуһ-ных курдук ходуһалары оттуохпүт. Ити да сир-дэргэ от үүнүүтэ мөлтөө. Онон техниканаан охсуу көмөһүнэн талах быйыһа, күөл кыгыһыта курдук сирдэри хотуурунан оду-с-тахлытына эрэ сатанар. Уопсайынан, илиннэн ох-сууга звеноҕа улахан бол-доомто ууруллар. Оттоһор сирдэри сирийэн көрдөх-тө, билигин да балачча от көлүөх сирдэрэ баал-лар. Быттыгыраабыт күө-бү барытын энчирэллэһэ иһири хомуйуу — тирээн турар сорукпүт.

Вигдирдизлэн ходуналар
тегээр отгонон бүтүүхэр-
рингэр чолчу графия олох-
тоон үлэлднбт. Итинини
дьянаны хас бигдирдн
нйин эппетинэйин, үлс
мүнүүтэтин кэдүүнүн
үрдэтэр. Былзаниах 300
тонна оту соготуонка-
лыыр нйин бары нйам-
ныбытын түмэбт.

мун, райсовет, исполко-
мун уонна ИБСЛКС рай-
комун күн-дьыл үөскэ-
пит ыарахаттарын туруу-
лаһан туоратарга, общес-
твеннай сүөһүгэ дорожкой
уонна сүмэллэринээх аһы-
дыгы бэлэмнээһинигэ күн-
нэтэ үрдүк таһаарыыс-
лаахтык үлэллрингэ, ын-
рымыларын истэтиник би-
ириинибит, өйүүбүт. Онон
Кытаанах механизаторда-
ра Лазаревтаах курдук
сэлиэтэммит күннээди со-
рукпутун толорон ара ба-
рар, ходуһаттан тахсар
курдук тэринэбит. Ыара-
хаттарга түмсүүлөөх буо-
лууну сүрүн утарылаһар
күүһүнэн туруорабыт.

Бидний оройон урдунан бууй 10—15 күнээригэр днэри сүүн оттонор ходоуналары бүтэрсорук турар. Бу үүмүүнэдээдэ —оттоонуну сүүрүнээн түмүктүүргэ улахан бынаарылаах нам. Бу сэтгэ ховууна оройонунна 3700 тонна оттоониллаахтээх, 2200 тонна эби аһылык араахкүрүгэ бэлэмнэннэхтээх. Күн-дүүл күүнүгэ, аһылык сүмэһинэ сүгэрэ кэллэ. Онон оройон барыотчуттара күүһү, эрчимтүмэн, бу күннэргэ үлдүрдүн ономумтуогун көрдөрүүг.

Сорох дэснго сүрү
оттонор ходуналар бут
тэллэр эрэ, оту соботуу
калаанын үлэтэ түмүктэ
инэхтээдлн нурдук сый
на ой-санга үсүкүн сөл
Итининик санааттан адна
бын анжаастаныхха
Илинин оттонуохха айы
лаах нирбэ-таарба сирдэ
билигдэ да бааллар. Онон
ый анарын дээхиттэн ол
суллубут сирдери тэгтү
рүйэн сирийэр-хоруйар со
рук тулар. Итинэхэ ба
лэмээнэххэ. Билинг ой
үлэтин былыһыгар сүөһү
этин аһылыгы бөлөмнэ
һингэ күүскэ турунар со
руктаахпыт. Оноука, ба
хатан туран, үлэһит күү
һу корон аттарынаахпыт
Бары биир киһи курду
салаа да оту хаалларба
ичин үлэтинэни!

И. КАЖЕНКИН,
Арьмаллах механизацилхаммьт агардаах
үнэнотун салайзаачыга.

Московская убадас.
«Заречье» совхоз унаай-
бата улахан тутуу пло-
щадкагы санатар. Совхоз
бөһүөлэгин кинигар об-
щественная кинн тутул-
лар. Манна хайы үйэ
промтоварнай, бородуунка
магаһынанара, почта, ос-
талообуу баар буолулар.

Сотору сөгүөлүүр бас-
сейн, киноконцертнай саа-
да, библиотека ааннарын
ислэччи аһахтара.

Ойтон олору сэргэ ту-
тааччылар иккн иккилин
мэндэмээннээх үлэһиттэр
олорор дьыаларын дьэндэт-
тилэр, биллгини үбүс то-
бүс мэндэмээннээх корпу-

бу сабалаатылар. Быыл онно соьхоз рабочайдары неһөн иигриэхтэрэ.

Хангас синохиа: «Мос-
отделстрой» ТУ-281 отде-
лочниктарын биргэдэйн
рэ Главмосстрой бочуот-
таах тутааччыта О. М.
Казакова (хангастан ин-
кис) бэйэтин тутааччыла

Угача снимог: «Мастрой-6» ТУ-117 М. Н. Толмачев салайааччылаах биригээдэтэ үһүс токус мэндизмэннээх дьыа бастагы мэндизмэнн тагыаа салааа.

В. Кошевой фотота.
(ССТА фотохрониката).

Эдэр
омчумтарга
сүбэлэр

Дулѳалаах сир
охсуу

Тыг дуддалаах сиргэ
син биир кене сиргэ ох-
сор курдук охсуллар. О-
тон тэмгэ суох дуддалаах
сири хотуургуи дуддатын
аһаттаран үөлэ-аллара
долгун курдун аргыһы
аһай сөһөр, охсор ники
ардынын дайбаан таһаа-
рыллар. Мастаах, сыыс-
таах-бөхтөөх сири охсор-
гор хотууруи калын со-
дус галтайыһылаах буола-
ра ордун, Очотугар хо-
туур бингэ тулуйумтуо
буолар.

Кытаанах
оттоох сири охсуу

Кылааннах, хотуур аая-
ныа хөйпөг отторугар бат-
тызма бары керүна, нуо-
байдаах оттор, ону толга
ходуна сирни отторо—
саһыл кутуруга, локуора
онтон да аһы спэзэлэах
оттор динирэллар. Этөх,
байһана, кайма уһалаах
сирдэр отторо кытааннах
буодаллар

Кураанга от мытаатар
Ол нинн сарсыарда эрдэ
күзгө хойут от төрдө
сийгирэн көбүрээбинги
манна охсон быдан чөл

Хотууру ууруу,
харайыы

Оттоолун бүппүтүн канна хосууру угуттан өһүлэн, армынан эбэтэр сыман аҕаан баран, ол кыаллыбатагына үчүгөйдик сотон баран уурулар. Соллолуан даяны согуоха сөл. Синги аһар-бат кытаанак тавгаһынан ыкары суулаан баран күлүк уонна нүрэнах сирге уурадын. Итинниг харайыы хотууру дьэбин-нирингэн уонна салгына өр түрүүттэн харыстыыр. Оттон угунуохтаһын хотуур тигирин сөөһүтө уларыбатын хааччылар.

Хотууртан
сэрэхтээх буюлуу

Хотууру улахан сэрэх-
тээхтн илдэ сүлдэйд
илалтаах. Ыраах сиргэ
отгуу барарсг хотуургу
угуттан айдэн ылан,
каага угуохтааххын.
Онуоха хотуур тобегүгэр
маһынан кыын огорон
эрэ баран хотуургул ил-
тааах таһаһынан суу-
дуургул умноу суохтаах-
хын. Ону кытары хо-
туургул сүтэйдлааһын-
гар вонца таптайыгага

гуттуллар кыстыгы, өтү-
нени, үчүгэй онгоһуулаах
сага итинни, ылаанкай
бурууһу илдьэ сылдыах-
тааххын,

Оту охсуугар сэрэх тээх буолуохтаахын. Нөһүгүгэр, ойуоскор уонна хөтүүрүн тахсар сиригэр, уопсайынан чугаснарын иһин суох буолуохтаах. Кыра оҕону от охсор нөһүгүгэр бугатын чугаһа-тыа суохтаахын.

Охго сьлдъан бьстэд тохтоонунга хотуур сиргэ сьтгыры быравар олус кутталзах. Сынъана тохтуургар кестер гына угунан сиргэ батары аннан кэбийнхтээхэ хин. Ууннуу тохтуур буоллахына, масна, үөлө, мийн, сүүн хотуурга тийнбэт, бьстыбат гына ийэхтээхын уонна күн уотуттан халхалаах сиргэ талыахтаахын.

Г. КОКОРЕВ.
 Нам.

Отууларга — агитбригадалар

Холгодоогоу культур
най-спортивный комплекс
на иппизмт «Сарыал»
агилбригада (салайзачч
Н. П. Аммосова) Эрлин
Эрстинн затынн совхоз
отчуттарыгар 17 отууга
сырытта. Ити түмүгүр
220 иппизх концерт нер

ХОНДУГА ТУМАНГА МУММУТТАР

Оройуонна оттооһунна
ордук ыарахан балаһыан-
на Карл Маркс аатынан
совхозна үөскээтэ. Манна
атырдах ыйын 4 күнүзү-
үн турутуган баара-суоҕа
508 тонна от көбүһүлүннэ.
Графин үс ҕыммыт би-
рэ эрэ ҕуоһун иһэр. Этэр-
гэ дылы, куоска хараһын
уутун саба. Оттон сов-
хоз биһир бастайааннай
отчутугар тиксэриннэн се-
зон саҕаланыаһыттан 1,3
тонна от соторуопчалан-
на. Бу кэмгэ «Чурапчы»
совхоз биһирдиги отчута 4
түү тонна оту бөлөмүзүтэ.
Итинтэн даһаны көстөрү-
нэн. Одьулуунна таһаа-
рыллыбыт улахан хаа-
лыһы аҕардас күн-
дүүл күтүмэйдэриинэн
быһаарар көрөгэй. Үлэни
ордук тэрээһинэ, эппиз-
тиннэ суох боолуу сата-
рытар. Манньыгы биһиги
соторутааҕыта Одьулуун
отчуттарыгар сылдьан
көрдүбүт.

Хонду үрэгэ. Нунус үс чаас ааһан эрэр. Бу хондуһаа огчуттар хонхохтороо саамай аһыллар кэмэ. Онон бийиги хадымал сағатыгар туурар оту престинир агрегаты тула үс киһи тебүрүүкнээн одороллорун соһуһа нердүбүт. Кинилэр сар-

сыарда атын сиртэн т
 нөн калбит буолан биэ
 дилэр. Аара саахалла
 мыт мунньардарын өр
 мүүннээн, бүгүмүтэ
 сана үлэлэтэхтээх ПР
 1.6 оту престипр агре
 тарын таңан бодуус
 Һаллар Һбит. Арай со
 тох үлэлит, одон-лодо
 да буоллар сии үүнү
 лээх сиири одустаран т
 лыгырата сымдыар. Ха
 дах эрэ суй-суй курду
 киһи санаата кэлэн үөр
 кето үлэлэтэрин бадарба
 сирэ. Түя саҕатыга
 трантор причебин үрдү
 гэр үгүстүк «оттоспун
 көрүмнээх соҕотох б
 лаалка боруорар. Кини
 тан ураты киһи хараҕа
 бырамыллыаҕа суох ма
 на нууруннээх үлэ
 ыгыыр плакаттар, л
 ауннар кытара нымсы
 тар, оройуонна, соххо
 оттоһун хаамытын кэ
 сии турар агитчемо
 нар даҕаны ностүбүтэ
 сымлыбатыбыты бил
 кымыыллан тургата
 чорбобугу хайдаа
 атыттары керүүлүр к
 лыс тыллардаах «Ча
 баннар» даҕаны су
 тар... Ныр-бааччы, т
 гинэччи үлэли оло
 отуу бэлнэт ханан да
 ны сыстыбатах. Көһөр

ГЫММЫТ ҮЭЛ ТЭЛГЭӨӨТӨН
ХҮРДУН.

— Выйыл былаангыт
төһөңү? — үгэскэ күбү
луйбут болпуруостан кэп-
сэнибитин сагалыбыт
Болуруос төһө да судур
гутун иһин, отчуттар эл-
питин кыаһан булбам
мух-мах бардылар, сирэ-
скрөйдөрүн көрүстүлэр
Экиилэр былааннары
эрэ билбэтэрин? аһан
өссө төһө оту соротуолка-
лаабыттарыгар, күнэ- тө-
лөлүүнү оноруохтааха
рыгар, аһамыт скрэдэ-
рин хас хонукка бүтэ-
риэхтээхтэригар тийиһ-
кыта муннулар-төһө-
лөр, «Мин огуустарбын
эрэ билбим Түмэн көр-
бөппүн», — диэн Дмитрий
Никифоров биллэнэ
Атытара даһамы иһин
мурдук үлэ тийэх түмү-
гэр иһтэрһа суох бу-
дан биһирдиллэр, ман-
мунһааччы муһуһары
эрэ билэр, кэбиһээччи
эмэс — кэбиһэрин эрэ
Виргэздэһэн бэдэрэстэ-
лэн үлэлээһин нымта-
гар, бэйэлэрэ өтөллөрү-
нүн, «совхоз саһалат
һиллэрбитин һиллэрбэт-
тин» эмэс билбэттар То-
до диэтэххэ, бу эһек
аһыйах хонуктаһыта са-
һа таһыллыт. Ити да

төрийн бичигтэй дийрэгтэй төсөл
талаагаар зогсохгүй бол
аа? Төрийн бичигт дүн өг
дүүлгээ бичр хэргэ ний
гэл сонгодоггүй. Бичр
сүүл-сүүлч нийн уонсай
өмүгтэн-санаанан салайга
рын, өмү сүүлчнээ д
дууруу, хамгийн
бичрээ холбооноц түмүл
хэллэр, Оттон манай
Көрөрбүт курдук, дон
таах бичр сүүлч мууныу
уонна хэргэлэйнээр
үлэглэти. Степан Бараш
ковы бу зөөнод сүүлч
чигтэртэн көрөрөн адал
бичтэр, оттон А. А. Се
далыцы Д. Д. Тосна
механизацияламыт зөө
ногтутан ылбхтэр, Атын
нийн нийннээ атын
зөөнолартан хомуубхтэр
Оттон зөөнолартан Афа
насийн Афанасевич Седа
лицевы сонхох салаалта
зөөноларт курдук үнү. Нийн
ити зөөнолартын бичгүн
голорой сүүлчээр, нийн
бичгээ дагань сүүлч-уот
бичлэр, оттообута өр буол
бут нийн Хонуу бичгээ
дунна, специалисттар
сүүлчбхтэртан бичр
кэ хонхойор, Оттуур ходо
баларын бичгээ нийн
көрөр зогсох, салаалта өг
тутан сүүлчээр нийн
сүүлч буолан эрбидэмпи

—Сытмаан да кэбир
тэхитинэ, нин да бэлиэ
суох быһыылаах. Ол кур-
дук контуруоллаабаттар
сочуу сорудахтары тизэ-
дибэттар. Байабит билэр
бүтүннэ сыдыабыт. Бу-
гул да тахсар сириг хаал-
лартарбанна кыһаныбын
—диэбитэ күүстээх үлэ-
тэ сааһын тухары эрлэ-
һин бустуу-хаппыт ээ-
нэвой. Афанасий Афа-
насевич хаччы даҕаны
кыһанан-күһэнэн оттуу-
рун, итинниг даҕаны
дьонуттан ирдик сатыы-
рын бэлэтиэххэ наада.
Ол эрэри салалта оттуу-
тэн кэмо, айбүл, ыйыы-
кэрдин суох буоллабына
халла ыраҕынай? Ити ба-
йытэ сороторун охсон та-
дыгыртаа сырытпада.

—Сай устата бийрд агитбригада дэнийн көрбөктө сайылаары гынны быт. Арай, үйүрүүн хаһыйан эрэ бригада аһаһан массыһынатыгар төллөт, өгөстөрү от ылан ээрэр. Кеһе сыйдыр библиотекэ ээһин дэһи олоһуох. Кыһал мунуугу түһээн да көрбөһүт. Ороһуонга, сөнхөһа оттоһун хаһыһын көһиһа бийлөһүт. Аһаһа иһаһаһа дөһөнүттан, арай, өччүттарбытын Бабадаһа. Вүдүүтэ көһиһыттар үһиһа иһаһаһа. Хаһыйан

кэлбэт, — дэсинтэрэ идеологической хааччылдыннан умнууга хаалларылдыбыт огчуттар.

—Оттон мин бейизд сайын салайааччыларбын иккитэ көрдүм. Оттон да-
даны бирин бейиз хон-
туорага излэемин, — дь-
битэ Дмитрий Николафоров.

Вийнги Хондугтан төн-
нөрбүт сарана борустуй-
даан ололрбүт отчуттар
трактордарын тынаа дэ-
өрө бириллин түспүтэ.
«Ийаларбытынан отгуу
сатыахыт» — дэспитэ-
рө хондулар. Бу тылаа
түмүүстөх үлэни ситиһэр-
тэ бада санаа ийилдэн
ааспыт. Ол аэроар агар-
дас бада санаа — ныра.
Кылаабынайа — коллек-
тив туруоруммут сымалы
ситиһингэ түмсүүлэх
дэулуурдаах буолуу. От-
тон итиник быһыыны
майгыны үлэ коллекти-
выгар үскөтүн — соххо
салаататын, партиюн
профкомун сүрүн сөрүк-
тара. Карл Маркс аяты-
нан соххо салайалычыла-
ра ийыллыбыт итэбэстэ-
ри туоратарга ылсыахта-
рын маада. Бастатан ту-
ран, итин директор П.
К. Ефремов уонна парт-
бюро секретара Е. Е.
Окороков сыйахтара.

Л. УНАРОВА,
хатмат апаалл. корр.

